[illegible] తున్నాయి. దీక్షగా పాదులు తవ్వుతున్న రత్నారావు, ఓ నిముషం తవ్వడం ఆపి ఎర్రగా కందిన చేతులు చూసుకున్నాడు. భుజం మీద వేసుకున్న తుండుగుడ్డ తీసి ఒంటికి పట్టిన చెమట తుడుచుకున్నాడు. వేలితో దిగేసిన గడ్డపలుగుపీద చెయ్యివేసి తియ్యటో తూ బయటికి చూశాడు. దివినుండి భువికి వెండి తాలు గీతలు గీసినట్లుగా వాన పడుతోంది. రత్నా మొహమెత్తి పైకిచూశాడు.

నైవ ఛత్రం పట్టినట్లు, షామియానా పరిచినట్లు ఆ యింటి ఆకాశ ప్రాంతమంతా తనదే అయినట్లు ధీమాగా నిలబడి రత్నాను పనాలుకు పిలిచినట్లు విరబడి వుంది వేపచెట్టు. గాలికి కదులుతున్న వేప కొమ్మల పందుగుండా కష్టపడి తప్పించుకు వచ్చి అడపా దడపా పడుతున్న ఒకటీ అరా వానచినుకులు. రత్నా చివాలున తల వంచుకున్నాడు. గడ్డపలుగు బలంగా లాగి పట్టుదలగా మళ్లీ తవ్వడం మొదలు పెట్టాడు.

తల వంచుకుని పని చేసుకుంటున్న రత్నా, 'ఎందుకురా అక్కడ తవ్వుతున్నావ్?' అన్న పలుకులకు ఉలిక్కిపడి తలెత్తి చూశాడు.

చేతి సంచీతో అప్పుడే లోపల అడుగు పెడుతున్న మేనమామ దశరథరామయ్య గార్ని చూడగానే రత్నా మొఖం వికసించింది. పామ్మయ్య, ఇన్నాళ్లకు తన అభీష్టం ఫలించింది. అయినా రావెక్కడికి పోతాడు! ...ఆయనకాదూ యీయన తల్లో జేజబ్బాలా దిగివస్తాడు! ... నా రథం లో జలు చూస్తుంటాడు. జవాబు రాకపోయే సరికి దడపుట్టి పరుగెత్తాడు... అయినా అప్పుడే తను జారిపోకూడదు అనుకున్న రత్నా గంభీరత తెచ్చిపెట్టుకుని, 'పాదులు ఎందుకు తవ్వుతారు?... మొక్కలు పెట్టడానికి...' అన్నాడు.

'చెట్టునీడలో మొక్కలేం ఎదుగుతాయిరా!...'

రత్నాకు ఒళ్లు మండింది. కాబోయే అల్లుడని గౌరవమైనా లేకుండా 'ఒరే! ఒరే!' అనడమే కాకుండా తనేం చేసుకుంటే యీయనకెందుకు? అనుకొని, 'ఏం ఎందుకెదగదూ?...' అన్నాడు విసురుగా.

'చెట్టునీడన ఏం ఎదేం తగు

తుందిరా ?...'

'పై కొమ్మ కొట్టేస్తాను.'

'ఓరి నీ పిచ్చి!... పై కొమ్మ కొట్టేస్తే మాత్రం క్రింద పీతుకుపోయిన వేళ్లనేం చేస్తావ్ ?...'

రత్నా జవాబు చెప్పలేదు. అబ్బబ్బ యీాయన కెందుకు యివన్నీ ? అక్కరలేని విషయం లేదు. అన్నీ తనకే కావాలి...అను కున్నాడు. పైకి ప్రకాశంగా, 'ఏదో టీ చేస్తాను...' అన్నాడు మొఖం మాడ్చు కుంటూ.

రత్నా ముఖ కవళికలు చూసి దశరథ రామయ్యగారు ఓ క్షణం నిశ్చేష్టులయ్యారు. గతంలో అతడెప్పుడూ ఎవ్వరితోనూ యింత విసురుగా మాట్లాడ్డం ఆయన చూడలేదు. మారు మాట్లాడకుండా లోపలికి వెళ్లి పోయ్యారాయన.

రత్నా తవ్వడం పూర్తిచేసి మొక్కలు పెట్టాడు. బొంగతో నీళ్లుతెచ్చి పోశాడు. తర్వాత శుభ్రంగా పంపుదగ్గర చేతులు కడు క్కొని టవలుతో తుడుచుకున్నాడు. అతడి మనసు తేలికపడింది. ఆ మొక్కలు అప్పుడే విరిగి బుట్టలకొద్దీ పూలు పూసినంత సంతోషంగా వుంది. అలా చూస్తూ కాస్సేపు నిలబడ్డాడు తర్వాత లోపలికివెళ్లి అమ్మ మామయ్య మాట్లాడు కుంటున్నా రేమోనని చూశాడు. లేదు అమ్మ మామ య్యకు స్నానానికి నీళ్లు తోడుతోంది. రత్నా వెళ్లి పంపుదగ్గరే స్నానం చేసి వచ్చాడు. 'ఇద్దరికీ వడ్డించాను.' అన్న అమ్మ మాట లతో వెళ్లి భోజనానికి కూచున్నాడు. భోజనం చేసున్నంత సేపు, 'ఏరా జవాబు వ్రాయలేదు. ఈ సంబంధం నీ కిష్టం లేదా ?.. ఏమిటి నీ అభిప్రాయం ?' అని మామయ్య అడుగుతాడని ఎదురు చూశాడు. కానీ ఆయన అడగలేదు.

రత్నాకు ఏం తోచలేదు. మామయ్య పెళ్లివిషయం ప్రస్తావించనే లేదు ఎందు కని ?...చెయ్యి కడుక్కొని తనగదిలో కొచ్చి పడుకున్నా యీా ఆలోచన విరమించ లేదు. అంతలో అతడికో ఆలోచన పోయింది...

అప్పుడే అడిగే అవకాశం ఏదీ ఆయ నకు ? ఇంకా అమ్మే రాయించలేదని అను కుంటూ వుండుంటాడు... అమ్మ నడిగాక గదా ఆయనకు తెలిసేది తనే వ్రాయలేదని ...వాళ్లిద్దరూ మాట్లాడుకోడానికి తమ అవకాశం యివ్వాలి ...'వెనుకటిలా రత్నా నే చెప్పిన మాట వినటంలేదని' అమ్మ మామ య్యతో చెప్పుకుంటుంది ... బహుశా ఏడు స్తుందేమో కూడా ... ఆవిడ ఏడుస్తుంటే చూడాలని పించింది రత్నాకు. కానీ తనక్కడ వుంటే కథ తనుకోరిన మలుపు తిరగదేమో నని 'డ్రెస్' వేసుకుని బయలుదేరాడు...

ఇంకా వస్నటి జల్లు వుండుండి పడు తూనే వుంది. రోడ్లు చితచితగా వున్నయి... ఇంకోప్పుడైతే అమ్మ ఆ సత్రీ సమయంలో బయటికి రానిచ్చి వుండేది కాదు అను కున్నాడు.. ఇప్పుడు రాగలిగినందుకు సంతో షంగా కూడా వుందతనికి. అలా పార్కులోకి వెళ్లాడు ... నిర్జనంగావుంది పార్కంతా ... వాళ్లమ్మలు పోనిచ్చివుండరు ఎవ్వరినీ అను కున్నాడు...సైకిలు చెట్టుక్రింద పెట్టి తను జల్లి సిమెంటు బెంచీమీద కూర్చున్నాడు ... వెల్లువడటం ఆగింది...మబ్బుల సందునుండీ మెల్లిగా సూర్యుడు తొంగి చూస్తున్నాడు...

రత్నాకు వాళ్లమ్మ జ్ఞాపకం వచ్చింది. పాపం అనిపించిందతనికి. పాపం ఆవిడ కూడా తన మంచి కోరేకదా, తనకు తన కిష్టమైన, తనకు ప్రాణమైన సరోజనిచ్చి పెండ్లి చెయ్యాలనే కదా వుత్తరం వ్రాయ మంది. పాపం అనవసరంగా బాధ పెట్టాను. ...అనుకున్నాడు కూడా...పశ్చాత్తాపం కలి గింది కాసేపు, యిన్నాళ్ల తన ప్రవర్తనకు.

నిజమే పది రోజులయ్యింటుంది. తను ఆవిడతో మాట్లాడి. ఇన్నాళ్లు ఏమిటి కొద్ది గంటలుకూడా ఆవిడకు ఎదురు చెప్పి వుండలేకపోయ్యేవాడు తను......

కానీ...మరి బాగుంది ఆవిడ మాత్రం తన బాధను అర్థం చేసుకోనక్కరలేదా ? ఎప్పుడూ చంటిపిల్లాడిలా వుండిపొమ్మన డంలో అర్థమేమిటి ? తను యిదివరలో అంతా ఆవిడ ఏ గుడ్డ కుట్టిస్తే అది కట్టలేదా? తన ముచ్చట అనేది లేకుండా ఆవిడ ముచ్చట్లు తీరుస్తూనే కూచోలేదా? ...ఆ రోజు తన ఖర్మకాలి తనూ అమ్మా వెళ్లిన కొట్టుకే తన క్లాసుమేట్సు లతా, ఊర్మిళా రావాలా ?...వచ్చినవాళ్లు తమ బట్టలు తీసుకునివెళ్లిపోక తన వైపూ అమ్మవైపూ చూస్తూ ఎందుక్కూచో వాలి!.. తను మాట్లాడకుండా బుద్ధ విగ్రహంలా కూర్చుంటే అమ్మ ఆవిడకు వచ్చిన చౌకా గుడ్డలు చింపిస్తుంటే వాళ్లు వింత వింతగా వింత 'హాస్యంగా' తన వైపు చూశారు!...

అమ్మ యిదివరకులానే తనొక్కతే వచ్చి తీసుకొచ్చుంటే ఎంత బాగుండేది అని గూడా అనుకున్నాడు తను...వాళ్లిద్దరూ అలా తనవైపు చూస్తుంటే తనకి కష్టం వేసింది...వెధవది ఆడపిల్లలు స్వయంగా వచ్చి తమకు కావల్సిన బట్టలేవో తాము కొనుక్కుంటుంటే, యుక్తవయసొచ్చి తను అలా కూర్చోవాలంటే కష్టం వెయ్యదా మరి?...

అందుకే తను ఎదురుగుండా వున్న ఓ చౌకాగుడ్డతీసి దాన్ని చౌకాకు చింప మన్నాడు షాపువాళ్లతో...పోనీ ఆ గుడ్డ కోసం ముచ్చట పడ్డట్టున్నాడని ఆవిడ వూరుకో గూడదూ!...

అంతలో కలుగచేసుకుని, 'అదెందుకురా ...ఆ గుడ్డ మన్నదు...అబ్బాయి...యిదంతా యీా గుడ్డ చింపు......వాడికి బాగుం టుంది...' అని ఎందుకనాలి?

మీటరు బద్ద ఒక చేతితో, గుడ్డ యింకో చేతితో పట్టుకుని, 'అబ్బాయిగారు చించమంటున్నారు గదండీ...' అంటూ తన వైపు నిర్లక్ష్యంగా ఓ చూపు చూసి, నిశ సంగా చేతిలో గుడ్డ వొదిలేసిన షాపు అతడ్ని చూస్తుంటే తన కెంతవమానమనిపించిందో ఆవిడేమన్నా అర్థం చేసు కుందా?...

పైగా, 'కుర్రకుంక. వాడికేం తెలుసు ...' అంటూ ఆవిడ వేరేగుడ్డ చింపి స్తుంటే అమ్మాయిలిద్దరూ తన అవహాస్య స్థితికి ఓ చిన్న నవ్వు విసిరేసి ముసిముసిగా నవ్వుకుంటూ కొట్లోంచి వెళుతుంటే నిజం వునా పెట్రోలు పోసి నిప్పంటించినట్లు ఎంతగా దహించుకుపోయ్యాడో ఆవిడేమన్నా గ్రహించగలిగిందా?...

ఆవిడ మర్యాద కాపాడ్డానికని తను కొట్లో మారు మాట్లాడకుండా యిల్లు చేరుకుంటే వెంటనే, 'నువ్వు రాసిన ఉత్తరం చేరింది. అమ్మ వెంటనే నిన్నొచ్చి ముహూర్తం పెట్టుకుపొమ్మన్నది...' అని మామయ్యకు వుత్తరం వ్రాయమనీ ఆర్డరు వేస్తే ఎవరు రాస్తారు?...నిజమే రాయ లేదు...అప్పటినుండీ ఆవిడ చెప్పిన పనీ ఏదీ చెయ్యటంలేదు...ఆవిడ కోప్పడింది...ఒకటికి నాలుగుసార్లు చెప్పింది...చివరికి 'అద్దాల

వేతి గడియారం

రు. 6/— లకు మాత్రమే

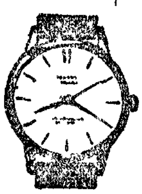

5 జ్యూయల్స్‌గల చేతి గడియారం, 5 యేండ్ల గ్యారంటీతో రు. 6/-లకే మా చెయిన్ పద్ధతి స్కీము ద్వారా పొందండి. పోస్టేజి రు 1.15 అదనం.

మా హనీమూన్ సెంట్ వ్యాపారాభివృద్ధికై ఈ స్కీము ప్రవేశపెట్టబడింది. ఇష్టం లేనివారికి డబ్బు వాపసు చేయబడును.

SWISS WATCH TRADING Co.
P.B 87(APTW) Jullundur City.

ఋణం లభించును

న్యాయమైన వడ్డీ రేటుతో లభించును. మీ ప్రస్తుతపు అత్యవసర ఋణము గూర్చి ఇంగ్లీషుతో వెంటనే వ్రాయండి.

The Managing Director,
SARVHIT FINANCIERS
PVT. LTD.,
5, Chowk Fawara, AMRITSAR

వాయిదాల చెల్లింపుపై ట్రాన్సిస్టర్

రు. 255/- విలువగల 'ఎస్ కార్ట్' 3 బ్యాండ్ ఆల్ వరల్డ్ పోర్టబుల్ ట్రాన్సిస్టర్ నెలకు రు. 25/- వంతున వాయిదాలపై చెల్లించి పొందండి. మిలిటరీ పర్సనల్స్‌కు ప్రత్యేక మైన తగ్గింపు గలదు. నేడే వ్రాయండి.

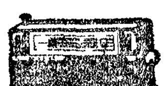

JAPAN AGENCIES, (AP 77)
Post Box 1194, Delhi-6.

పుస్తకములు

5 పుస్తకముల సెట్టు రు. 5-50.

(1) కొక్కోకశాస్త్రం (2) సుహాగ్రాత్ (3) [illegible] పద్ధతులు, (4) 84 ఆసనాలు, (5) [illegible] ఆల్బం. ఒక్కొక్క పుస్తకం రు. 2/—, [illegible] ఇంగ్లీషుతో వ్రాయండి.

SULEKHA TRADERS,
(WAT-7) Beat No. 13, Aligarh.

వెఱ్ఱి నీడ

నాడు బిడ్డలుగానీ గడ్డాలనాడు బిడ్డలా...' అంటూ పోధించిపోసింది కూడా... అయినా అతను తొంగదల్చుకోలేదు...తన వునికి, తన వ్యక్తిత్వం గుర్తింపబడేదాకా తవితాగి వుంత దల్చుకున్నాడు.

తనసలు బింకంగా వుండబట్టే మామయ్య దారికొచ్చాడు.. అనుకున్నాడు...

క్రమంగా పొయంత్రమైంది ... రత్నా హోటల్లో కాఫీ తాగి మళ్లీ వచ్చి కాసేపు అక్కడే కూర్చున్నాడు...చీకటిపడేవేళకు లేచి యింటికి బయల్దేరాడు...

ఇంట్లో మామయ్య కనిపించలేదు. పంపీ కోసం వెతికాడు. అదీ కనిపించలేదు!... మామయ్య తనతో మాట్లాడకుండానే ఎక్కడికి వెళ్లినట్టు? ఇల్లంతా వెతికాడు... దొడ్లో కొచ్చేసరికి అమ్మ పక్కవాళ్లతో చెబుతోంది, 'ఇంక పట్టుమని పది రోజులు కూడా లేదు.' అని...అవన్నీ చూసి చెప్పడం ఆపేసింది...

రత్నాకు ఆశ్చర్యత వేస్తోంది. 'మామయ్య ఏడని' అమ్మనే అడుగుదామని పించింది...కానీ ఆవిడ ఎరగనట్టు వూరు కున్నప్పుడు తనెందుకు బయటపడాలి... వాళ్లబేరానికి...రాక ఎక్కడికి పోతాడు?... అనుకుని వూరుకున్నాడు...

ఆ రాత్రి పడుకున్నప్పుడు అనిపించింది ...బహుశా తను ఏ వేళకూ యింటికి రాక పొయ్యేసరికి మళ్లీ వస్తానేమ్మని వెళ్లి పొయ్యుంటాడు...పాపం ఆయన కక్కడ బోలెడు పనులయ్యె...కానీలే, మంచిదే.. తనకోసం ఒకటికి రెండుసార్లు తిరుగు తున్నాడు...అనుకొని నవ్వుకున్నాడు...

తెల్లవారి బాగా ఎండెక్కాక మెళుకువ వచ్చింది. కళ్లు తెరిచాడు ... ఇల్లంతా చిందరవందరగావుంది...ఎవరెవరివో గొంతులు వినబడుతున్నాయి ... అందులో పని చేసే రంగయ్య గొంతు పరిచితమైంది. రత్నా లేచి ముందు హాల్లోకి వచ్చాడు.

ఇసుక సిమెంటు కలిపిన బొచ్చెలు, గడ్డ పలుగు. తాపీవాళ్లు. వాళ్లమధ్య రంగయ్య ...రత్నా కర్థంకాలేదు. చుట్టూ చూశాడు.

తను గుడ్డలు పెట్టుకునే పెద్దపెట్టె మామూలుగా వుండే చోటులో లేదు. దాన్ని యింకోమూలకు పెట్టారు. రత్నా కంతా అయోమయంగా వుంది...

'నా పెట్టె వక్కడిమంచి ఎందుకు కది లించారు?' రంగయ్య నుద్దేశించి అడిగాడు గట్టిగానే...

'గుమ్మానికి ఎదురుగ్గా వుండదని అమ్మగా రీడ బెట్టమన్నారు.' అన్నాడు రంగయ్య.

'ఎదురుగానీ గిదురుగానీ నా పెట్టె అక్కడే వుండాలి...పెట్టు...వెనకటిచోటనే పెట్టు.' అన్నాడు స్థాయి హెచ్చించి.

'ఏంది బాబుగారో ... అమ్మగారే అట్ట బెట్టమన్నారంటుంటే...'

రత్నాకు ఒళ్లు మండింది. తన పెట్టె ఎక్కడ వుండాలో నిర్ణయించేది గూడా ఆవిడేనా?...తన్ను తను మర్చిపోయ్యాడు రత్నా...

'అమ్మగారా?... గిమ్మగారా?...' పెద్దగా అంటూనే పెట్టెను ఆ మూలనుంచి బలంగా ఒక్క తోపు తోశాడు...

అది కాస్తా అప్పుడే హాల్లో కడుగు పెడుతున్న రత్నా వాళ్లమ్మ మోకాలికి తగి లింది...'అబ్బా!' అంటూ కూలబడిపోయిం దావిడ...ఆవిడ కళ్లంట నీళ్లొచ్చాయి... కాలు పట్టుకుని అక్కడే కూర్చుంది.

'అమ్మగారూ! ... బాగా తగిలిందా?... 'అయ్యో! నెత్తురు గూడా వస్తోంది...' అంటూ పనివాళ్లు మూగారు.

ఆ పరిస్థితిలో అమ్మను చూస్తే జాలేసింది రత్నాకు. వెళ్లి ఆ నెత్తురు తుడిచి మందు వెయ్యాలనిపించింది ... పాపం బాగా గాయ మయింది...అనుకున్నాడు... అంతలోనే ... హుఁ నా మనసుకు తగిలిన గాయం ముందు యిదేమంత.. అని సర్ది చెప్పుకుని లోపలి కెళ్లాడు...

ఇల్లంతా కొత్తగా వుంది. ఒకవైపు గోతంలో పోసిపెట్టిన పసుపు కొమ్ములూ, కుంకుమ పొట్లం ... దంతధావనం పూర్తి చేసుకుని వచ్చి గ్లాసులో వున్న కాఫీ తాగాడు.. వంటయింట్లో బుట్టలో వున్న తమలపాకులూ, అరటిపళ్లూ అతడి అయో మయపరిస్థితిని మరింత ఎక్కువ చేశాయి... హాల్లో ఇంకా మాణిక్యమ్మగారు ... 'తవి పెంచీ, ప్రాణాలు వాళ్లమీద పెట్టుకుని బ్రతకడమేగానీ...వాళ్లకా విశ్వాసంవుంటేగా ......' అంటూ యింకా ఏదో అంటూనే వున్నది

'పెంచాడుటట!... పెంచాడు!...[illegible]

గొంతు పిసికి చంపెయ్యక పోయ్యారూ!...' కసిగా గొణుక్కుంటూ వాకిట్లో మొక్క లకు నీళ్ళు పొయ్యడం మొదలెట్టాడు. మొక్కలు వడలి వున్నయి. రత్నాకు ఆ మొక్కలు చచ్చిపోతయ్యేమోనని భయం వేసింది. ఏం చెయ్యాలో తోచలేదు. ఎరువు తెచ్చివేస్తే బాగుండుననుకుంటున్నాడు.

ఇంతలోకే యింట్లో అద్దెకున్న వాళ్ళ అబ్బాయి పదేళ్ళ సుధ పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చాడు రత్నాను చూడగానే ... సుధకు వాళ్ళక్క మంజులకు యిద్దరికీ రత్నా దగ్గర మంచి చనువు. సుధ నవ్వుతూనే, 'అన్నయ్యా! నీ పెళ్ళికి నన్ను తోడుపెళ్ళి కొడుకును చేస్తారుట...మరే పిన్నిగారు నాకు కొత్త బట్టలు కుట్టిస్తారట!...మరే అన్నయ్యా!...తోడుపెళ్ళికొడుకంటే ఏమి టన్నయ్యా?...'

రత్నా అతడికి జవాబిచ్చే స్థితిలో లేదు. నీళ్ళుపోస్తున్నవాడు ఆగి 'పెళ్ళా?...ఎవ రికి?'...' అన్నాడు తెల్లబోతూ.

'అదేం టన్నయ్యా!... తమాషా చేస్తు న్నావా? నీ పెళ్ళెప్పుడో కూడా నీకు తెలి యదా!...' వెనకాలే వస్తున్న పన్నెండేళ్ళ మంజూ మాటలు రత్నాలో ఆలోచనలు రేపెయి...

'నిజమే మరి! తనకు పెళ్ళి!.. తన పెళ్ళి ఎప్పుడో తనకు తెలియకుండానే నిశ్చయమైంది!...ఏమిటీ అన్యాయం'... అన తిందులో నిజ మెంత? అబద్ధ మెంత?...అది ముందు తేల్చుకోవాలి...అను కున్నాడు.

వెంటనే 'మంజూ!...' అంటూ దగ్గ రకు పిల్చి, 'మా మామయ్య విన్నెప్పుడు వెళ్ళి పొయ్యాడు?...' అని అడిగాడు.

'తాంబూలాలు పుచ్చుకోగానే వెళ్ళి పొయ్యారుగా...'అంది మంజూ.

'అది సరే...అసలు ముహూర్తం పెట్టు కోడానికి రమ్మని మామయ్యకు ఎవరు రాశారు వుత్తరం?'

'అదేం టన్నయ్యా!.. నీకు తెలికలేదని, పిన్నిగారు నాచేత వుత్తరం వ్రాయించిందిగా మామయ్యగారికి!...'

రత్నా జరిగిందంతా విస్మయంతో గ్రహించుకున్నాడు:

'అవునుగాని...అన్నయ్యా!...నువ్వు సరోజ వదిన్ని చేసుకోనన్నావుట ఎందుకనే...మా కాలేజీ అమ్మాయి నెవతెనో చేసుకోవా లనుకున్నావుటగా? ... పిన్నిగారు అమ్మతో చెప్పిందిలే...'

రత్నా కళ్ళముందున్న తెర పూర్తిగా తొలగిపోయింది. తన ప్రవర్తనకి అమ్మ ఎటువంటి అర్థం అంటగట్టింది?...ఎటు వంటి భయాలను వూహించుకుంది!... చివరికి యీ పిల్లల ముందు కూడా తన భయాలను వెలిబుచ్చి తన్ను లోకువ చేసింది!...ఇప్పుడు తను ఏం చేయ్యాలి?... తన కర్తవ్యమేమిటి?...తనకు తెలియకుండా పెళ్ళిముహూర్తం కూడానిశ్చయమైపోయింది ...ఇక యీ యింట్లో తనకున్న స్థానం ఏమిటి?...అమ్మ చేతిలో తను ఓ బొమ్మ మాత్రమేనా?... ఆవిడ కిష్టమైనప్పుడు బొమ్మలపెళ్ళి జరిపిస్తుంది!...ఇక యీ యింట్లో శాశ్వతంగా తన విలువ బొమ్మ విలువే అవుతుందా?...

'సరోజ వదినంటే నీ కెందుకన్నయ్యా ఇష్టంలేదు?...చక్కగా వుంటుందిటగా?' రత్నా వివర్ణమైన ముఖంచూచి మళ్ళీ మంజూ ప్రశ్నించింది.

ఒక్కసారి యితర ఆలోచనలన్నీ పార ద్రోలి మనోనేత్రం ముందు సరోజ రూపం మెదిలింది... సిగ్గులు తీరే బుగ్గల మీద నల్లని కాటుకచుక్క. వచ్చని ఫాల భాగం మీద కళ్యాణపు బొట్టు. ఎర్రని మెత్తని పాదాలకు పూసిన పారాణి... మనోహరమైన అలంకరణలో సిగ్గులపెళ్ళి కూతురుగా సరోజ రూపం కనిపించగానే రత్నా కోపం మటుమాయమైంది ... దాని స్థానే మధురోహలు ఆక్రమించుకున్నయి... ఇంత త్వరగా సరోజ తనదవుతుందనుకో లేదు. ఇంత త్వరలో తన కోరిక తీరుతుం దని, తన కల ఫలిస్తుందని తనుకోనేలేదు! ...ఏమయితేనేం అమ్మకు ఋణపడివున్నాడు. పాపం యింతచేసినా ఆవిడ చేసింది తను కోరిన పిల్లని తనకు చెయ్యాలనేగా?... అనవసరంగా అపార్థం చేసుకున్నాను...అను కున్నాడో క్షణం...అతడి ఆలోచనలు సడన్‌గా డైరెక్షను మారాయి...కోపంపోయి పాత మన్న భావం కలిగింది. ఎంతకూ రత్నా జవాబివ్వక పొయ్యేసరికి, అతడికి యీ పెళ్ళి యిష్టంలేదనే అనుకున్న మంజూ, 'పిన్ని గారికి సరోజ వదినంటే చాలా యిష్టం అన్నయ్యా...'ఇంకోపిల్ల నా కోడలుగా రావ డానికి వీల్లేదు అంది...' అని చెప్పింది నువ్వు కావాలన్నా యింకోపిల్లను చేసుకో లేవని హెచ్చరికగా...

ఒకవైపు పోతున్న రత్నా ఆలోచనలు మళ్ళీ వెనుకటి డైరెక్షనువైపే మళ్ళాయి .. అంటే తన కిష్టమని కాదా యీపెళ్ళి కుదిర్చింది! ... కేవలం ఆవిడకు యింకో పిల్లను కోడలుగా తెచ్చుకోడం యిష్టం లేకనేనా?...ఆవిడకు నచ్చిన పిల్లనే తను ప్రేమించడం చేతనే యీ పెళ్ళి జరుగు తోంది!...

రత్నా మళ్ళీ ఆలోచనలో పడిపొయ్యాడు. ఛీ!...ఇక యీయన మాట్లాడేట్టు లేడు అనుకొని మంజూ గప్‌చుప్‌గా వెళ్ళిపోయింది.

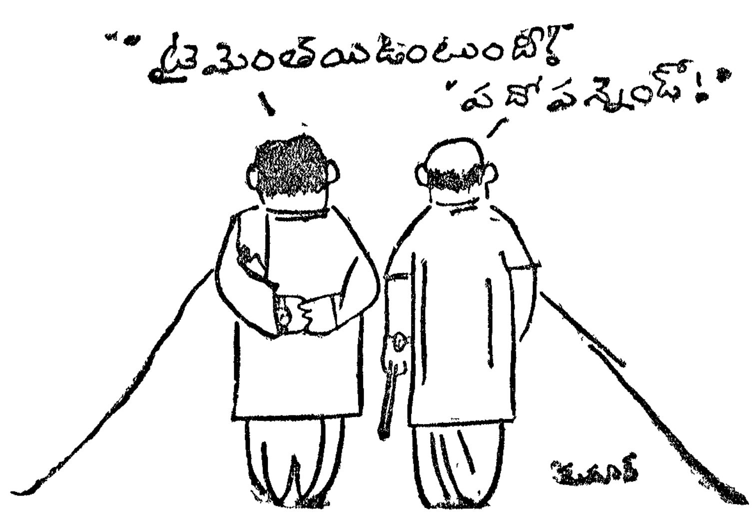

[illegible] తన వాళ్ళను చూడ్డానికి.

రత్నా ఏటూ తోచక వేపచెట్టు క్రింద కుర్చీ తీసుకొచ్చి వేసుక్కూర్చున్నాడు. ఇప్పుడు ఏం చెయ్యాలి? ... ఈ పెళ్ళి ఆవిడ యిష్టం ప్రకారం జరిగిపోవలసిందేనా? ...తను ఆవిడ యిష్టప్రకారం ఆవిడ నిశ్చయించిన ముహూర్తానికి, ఆవిడ కిష్టమైన పిల్లమెళ్ళో తాళి కట్టవలసిందేనా?

కట్టక యిక చేసేదేముంది?... ఎదురు తిరిగితే?.. ఏమని ఎదురు తిరుగుతాడు? పిల్ల నచ్చలేదనా...పెళ్ళి యిప్పుడు అవసరంలేదనా? ... అలా అంటే సబబుగా వుంటుందా?...కాదు. ఇలాంటి కుంటి సాకులు ఎన్నిచెప్పినా ఆవిడ పట్టు ఆవిడ నెగ్గించుకోక మానదు...

పోనీ మామయ్య వచ్చి నన్నడిగితే గానీ యీ పెళ్ళి జరగదని పేచీ పెడితే?.. కానీ .. ఆవిడ ఏనాడు తన మాటకు విలువ ఇచ్చిందని యీ రోజు వింటుందను కుంటాడు!...పి. యు. సి. లో తాను సైన్సు గ్రూపు వద్దు. 'ఆర్ట్సు' గ్రూపు తీసుకుంటానంటే విన్నది గనుకనా?...పోనీ ఆవిడ యిష్టప్రకారమే గ్రూపు తీసుకున్నా మాత్రం?...'మెడిసిన్ సీట్ పోనీ ఆంధ్రలో రాకపోలేపోయింది. బెంగుళూరులో వచ్చిందిగదా. వెళ్ళి చదువుకుంటానని' అంటే పోనిచ్చింది గనుకనా?...ఆవిడ ఒక్కగా నొక్క కొడుకు ఆవిడ గీచిన నిర్ణయాల పరిధుల్లో గానుగెద్దులా తిరుగుతూ, ఆవిడ ఆలోచన పరిధుల్లో ఆశ్రయం పొందుతూ, ఆవిడ ముచ్చట్లకూ మురిపాలకూ తన యిష్టాల్ని బలిపెడుతూ ఎదురుగా వుండాలయ్యో!... అప్పుడు తను ఎంత పట్టుబట్టాడు!... ఎంత పేచీ పెట్టాడు!...అంత మొండికెత్తి ప్రయాణమైతే, నేను ఏనుయ్యో గొయ్యో చూసుకుంటానని బెదిరించె!...

ఒక్కటదనే ఏముంది!...చివరికి భోజనం, బట్టలు, స్నేహితులు అంతా ఆవిడ యిష్టమే కదయ్యో!...ఇలా యీవిడ ముచ్చట్లు తీర్చలేకనే నాన్నగారు స్వర్గస్థులయ్యుంటారు అనిపించింది రత్నాకు...

ఆలోచించగా చివరికి యిప్పుడు ఏమన్నా ప్రయోజనం వుండదనిపించింది రత్నాకు... కాని యీ పెళ్ళి సలక్షణంగా జరిగిపోని [illegible]

చెట్టునీడ

యీ దాసిసత్వపు బంధాలను త్రెంచుకోవాలి. తన వునికినీ వ్యక్తిత్వాన్ని నిలుపుకోవాలి...అని నిశ్చయించుకున్నాడు.

రెండురోజులు గడిచాయి...

పెళ్ళిపనులు జోరుగా జరుగుతున్నాయి. ఎంత అయిష్టతను ప్రదర్శించుదామని రత్నా అనుకున్నా, వెల్లవేసిన యిల్లు, కూరుతున్న సంభారాలు రత్నాను ఆ శుభ ఘడియకోసం నిరీక్షించేలా చేస్తున్నాయి... నిర్లిప్తంగానే కనుపిస్తున్నా ఆసక్తితో గమనిస్తూనే వున్నాడు...

ఆ రోజు ఆకాశం మబ్బు పట్టి వుంది. సాయంత్రంవేళ గూళ్ళకు చేరుకుంటున్న పక్షులు వేపచెట్టుమీద సందడిచేస్తున్నాయి. రత్నా మొక్కలకు నీళ్ళు పోశాడు. రోజూ రెండుపూటలా ఆ మొక్కలకు నీళ్ళు పొయ్యడం అతడి దినచర్యల్లో ఒకటయింది. ఆ మొక్కల ఆకులన్నీ రాలిపొయ్యాయి. ఆకులన్నీ రాలి మళ్ళీ చిగురువస్తుందని రత్నా నమ్మకం.

నీళ్ళు పొయ్యడం అయ్యాక బట్టలు వేసుకున్నాడు రత్నా. తనతో మాటమాత్రం చెప్పకుండా నిశ్చయమైన ముహూర్తానికి, కనీసం శుభలేఖలైనా తన యిష్టప్రకారం వేయించుకోవాలనుకున్నాడు అతడి మిత్రుడు సుందరం శుభలేఖ నమూనా చాలా నచ్చింది రత్నాకు. అతడితో సంప్రదించి ఆ ప్రెస్‌లో ఆర్డరిద్దామని బయలుదేరాడు.

సుందరం చాలా మంచివాడని, తల్లిదండ్రుల మాట జవదాటడని స్నేహితులలో పేరు మోసినవాడు. రత్నాను చూసి కూడా యిరుగూ పొరుగూ, 'మాణిక్యమ్మగారూ!...ఒక్క కొడుకైతేనేం? ... రత్నం లాంటి పిల్లాడు...ఒక్క కొడుకని గారాబం చేయకుండా మంచి శిక్షణలో పెంచారని' అభినందిస్తుండేవారు. ఇవ్వాళ రత్నాకు సుందరం యింటికెళ్ళాలంటే సిగ్గువేసింది. ఎప్పుడైనా సుందరం యింటికి వెళ్ళడానికి మాత్రమే అనుమతిచ్చేది మాణిక్యాంబగారు.

సుందరం యిల్లు చేరేప్పటికి మెయిన్ హాల్లో పడక్కుర్చీలో సుందరం వాళ్ళ నాన్నగారు కన్పించారు రత్నాకు.

'సుందరం యింట్లో వున్నాడాండీ?...' [illegible] అడిగాడు రత్నా.

'ఎందుకు [illegible]?...[illegible] చేస్తున్న వుద్యోగం... అన్నీ [illegible] చూడు.' అన్నారు.

ఆయన కంఠంలో ధ్వనించిన విసుగు, ఛీత్కారం విన్న రత్నా విస్తుపోతూ మేడమీదికి వెళ్ళాడు. గదిలో విషణ్ణవదనంతో కిటికీ చువ్వ పట్టుకుని శూన్యంలోకి చూస్తున్న సుందరాన్ని చూడగానే ఏదో జరిగివుంటుందని వూహించుకున్నాడు.

అడుగుల చప్పుడుకు యిటు తిరిగిన సుందరంతో, 'ఏమిటి సుందరం మీ నాన్నగారు చాలా కోపంగా వున్నట్టున్నారు?' అన్నాడు.

'పెద్దవాళ్ళంటే కోపాలేం తక్కువ' అసహ్యం, ఆక్రోశం మిళితమైన స్వరంతో అన్నాడు సుందరం.

'ఏం మీ కోపాలు కాదుగాని మధ్య నన్ను చంపుతున్నారేరా? నే వెళ్తాను. మళ్ళొస్తాలే...' అన్న రత్నాతో.

'కూర్చో రత్నా... ఈ అభాగ్యుడిమీద నీకూ అసహ్యం కలిగిందా?.. లేక నాతో మాట్లాడ్డానికి నీకూ మా నాన్నగారి పర్మిషను కావాలా?...'

'అసలేం జరిగింది సుందరం?.. యింత కసిగా మాట్లాడుతున్నావ్?. .'

'ఏం లేదు రత్నా. ఇవ్వాళ నా భార్య స్నేహితురాండ్రెవరో వచ్చారు ఎప్పుడో క్లాసుమేట్సుట. ఈ వూళ్ళో కాలేజీలో చదువుతూ యిక్కడుందని తెలిస్తే చూడ్డానికి వచ్చారు. 'పెళ్ళికి కూడా రాలేదు. కాఫీ టిఫిను యివ్వకపోతే బాగుండదు. ఇంట్లో చేద్దామంటే సరుకు లేవి లేవన్నారు అత్త గారు. మీ దగ్గరేమన్నా డబ్బులుంటే హోటలునుండి తెప్పిపెట్టండి.' అని అడిగింది మా ఆవిడ నన్ను...సమయానికి నాన్నగారు బాంకిలో వెయ్యమని యిచ్చిన డబ్బు దగ్గరుంటే, అందులోంచి పెట్టి పట్టుకొచ్చాను ... సరిగ్గా అప్పుడే కాఫీ టిఫిను యిస్తోంది. మా నాన్నగారు వచ్చారు. వచ్చీరావడమే, 'ఎవరు వీళ్ళంతా? అడ్డమైన వాళ్ళందర్నీ యింట్లోకి చేర్చడమే...పైగా కాఫీయి, టిఫిన్లు...ఎవడు తెచ్చారు వీటినన్నిటినీ?...'అంటూ పెద్దగా కేక లెయ్యడం మొదలెట్టారు.

'మా ఆవిడ నిలువునా కొయ్యబారి [illegible] నిలబడిపోయింది. నేను వచ్చినప్పు

కోతి రత్నా బాజా మోతలుగా అన్నారు వాళ్ళందరి ముందరా...స్నేహితురాలికి మంచి సంబంధం దొరికిందని, గొప్పింటి కోడలైందని సంతోషిస్తున్న వాళ్ళ స్నేహితురాండ్రంతా దిగ్భ్రాంతులైయ్యారు. కాఫీ కూడా తీసుకోకుండా వాళ్ళు వెళ్ళిపోతుంటే మా ఆవిడ ఏడవడం కాదు నాకు తల కొట్టేసినట్లయింది రత్నా...

'తాళి కట్టినందుకు ఏ రోజూ కోడ పూలు తేలేకపోయినా, సరదాగా ఓ సినిమా అని ఏమీ లేకపోయినా కనీసం నలుగురి ముందూ తన పరువైనా కాపాడలేకపోయ్యాను...అసలు యీ పెళ్ళి నేను కావాలన్నానా?...ఉద్యోగం దొరికేదాకా పెళ్ళి ప్రయత్నాలు చెయ్యొద్దని ఎంత చెప్పి చూశాను! అప్పుడేమో పెద్దవాళ్ళమాట కాదంటావా?...తీరా మేము మాట యిచ్చాక పరువుతీస్తావా?' అన్నారు.. తీరా యిప్పుడే మంటున్నారు?.. ఉద్యోగం లేదు సద్యోగం లేదు అని ఎంత చులకనగా మాట్లాడుతున్నారు!...'

రత్నా రాతిబొమ్మలా వింటూ కూర్చున్నాడు. అతని మనసులో సమసిపోయిందనుకున్న అలజడి మళ్ళీ ప్రారంభమైంది ఒక కొలిక్కి వచ్చాయనుకున్న నిశ్చయాలు మళ్ళీ తిరుగదోడినయి...

'రత్నా తన మాటలు నమ్మలేక తెల్లబోయ్యాడనుకున్న సుందరం, 'నిజం రత్నా!...నా బాధ నీ కర్థంకాదు...చివరికి చచ్చిపోయినా బాగుండునని దేముళ్ళకు మొక్కుకుంటున్నాను...బహుశా ఆ దేముడు కూడా మా నాన్నగారు పర్మిషను యిస్తేగాని నన్ను చంపడేమో!...' పూడిపోయిన గొంతుతో, ఏడవలేక నవ్వుతూ అన్నాడు సుందరం.

రత్నా కళ్లల్లో అశ్రువులు చిందాయి. నా మనసుకు 'టేపు రికార్డులా మాట్లాడుతున్నాడే సుందరం...'అనుకున్నాడు.

'మాట మాట్లాడితే భార్య చేతిలో కీలుబొమ్మనైపోయ్యానని విరుచుకుపడతారు...నిజమే మరి...నువు చెప్పు రత్నా ... చిన్నప్పటినుండి ఏనాడైనా నన్ను స్వతంత్రంగా ఆలోచించుకోనిచ్చారా?...తప్పేదో ఒప్పేదో, మంచేదో చెడేదో యోచించడమనేది నేర్పారా?...శారీరకంగా ఎదగనిచ్చారు గాని మానసికంగా ఎదగనిచ్చారా?...ఇప్పుడు ఉన్న బుద్ధి జీవితాంతం ఏకాకి తప్పా?... ఇన్నాళ్ళూ వాళ్ళ నీడలో వుండమన్నారు. ఇప్పుడు ఆవిడ చెప్పినట్లు వింటున్నాను...' సుందరం అంటూండగానే రాజా వచ్చాడు.

'హల్లో! సుందర్!.. అరే రత్నా కూడా యిక్కడే వున్నాడే!...నేను వైజాగ్ వెళ్తున్నాను. మీతో చెప్పిపోదామని వచ్చాను... నాకేమో వాల్తేరులో ఎమ్మెస్సీలో సీటు వచ్చింది...మెడిసిన్‌లో కూడా సీటు వచ్చింది .. నాన్నగారు కూడా 'మెడిసిన్‌లో చేరితే చేరు నీ యిష్టం' అన్నారు గానీ...నాకేమో ఎమ్మెస్సీ చెయ్యాలనివుంది...రాత్రికి వెళ్ళుతున్నాను...సో గుడ్‌బై...' అని చెప్పేసి రాజా వెళ్ళిపొయ్యాడు.

'రాజా ఎంతదృష్టవంతుడో...'

సుందరం ఏమిటి రత్నా గూడా అదే అనుకున్నాడు మనసులో. రాజాకు వాళ్ళ నాన్నగారు తగినంత స్వేచ్ఛ యిచ్చారు. ఇచ్చిన స్వేచ్ఛను దుర్వినియోగం చేసుకోకుండా సక్రమంగా ఆలోచించడం, సరైన నిర్ణయాలు తీసుకోడంలో గూడ తర్ఫీదు యిచ్చారు.

రత్నా వచ్చినపని మర్చిపోయికాదు కావాలనే శుభలేఖ విషయం అడగకుండా లేచివచ్చాడు. దారిలో అఘాటుగా వాన వచ్చింది. అనుకోకుండా వెళ్ళి చెట్టునీడన నిలబడ్డాడు రత్నా. సడన్‌గా గుర్తువచ్చింది. తను చెట్టునీడలో వున్నానని...ఇక అక్కడ నిలవ బుద్ధి పుట్టలేదు. వానలో తడుస్తూనే యిల్లు చేరాడు...

వాకిట్లో వేపచెట్టు కనిపించగానే కసి పుట్టుకొచ్చింది. వాన కొస్త తగ్గగానే గొడ్డలిపట్టుకు చెట్టెక్కాడు. కొమ్మకొట్టుతున్న రత్నాను చూసి సావిత్రమ్మగారు పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చింది. 'అయ్యయ్యో! ఇదేంపనిరా?...శుభమా అంటూ పెళ్ళెమిటి?...పచ్చనిచెట్టు కొట్టడమేమిటి?... దిగు ముందు' అంటూ...ఇంట్లో పని వాళ్ళు యిరుగూ పొరుగూ అంతా వచ్చారు. బలవంతాన రత్నాను ఆ ప్రయత్నంమంచి విరమింపజేశారు...

రత్నా మనసులో అగ్నిపర్వతాలు బద్దలవుతున్నాయి...తన బ్రతుకు కూడా సుందరం బ్రతుకులానే తయారవుతుందా?... మానసికంగా తనొక్కడే అనుభవిస్తున్న చిత్రవధను సరోజ కూడా అనుభవించవల్సివుంటుందా?...చివరికి భార్య ముందు కూడా అవమానం భరించాల్సివుంటుందా?...వొద్దు సుందరంలాంటి జీవితం తన కొద్దు... సుందరం భార్యలా సరోజ కూడా తన అసమర్థతను చూసి వెక్కిరిస్తుంటే తను భరించలేడు. తన సరూ కూడా అవమానాన్ని భరించలేక నిస్సహాయంగా, దీనంగా తన వైపు చూస్తుంటె భరించలేడు...

అయినా సరూ...ముచ్చట్ల పేనగోడలు గదా...అమ్మ అలా ప్రవర్తించదేమోలే ...అని సరిపెట్టుకోజూచాడు రత్నా...జాగ లోకే అనుకున్నాడు. నేను మాత్రం ఒక్కగానొక్క కొడుకు నేగా...ఏల్లేదు...ఈ పెళ్ళి జరగడానికి వీల్లేదు.

అతడిలో ఏదో విప్లవంలాంటిది రేగింది... తీవ్రమైన అలజడి బయలుదేరింది. పెను తుఫానులో అల్లకల్లోలంగావున్న సముద్రంలా వుంది అతడి మన స్థితి..ఆ అల్లకల్లోలంలో ఆలోచనలు వుక్కిరిబిక్కిరవుతున్నాయి.. ఈ బంధాలు తెంచుకుని బయటపడ్డాకనే పెళ్ళి

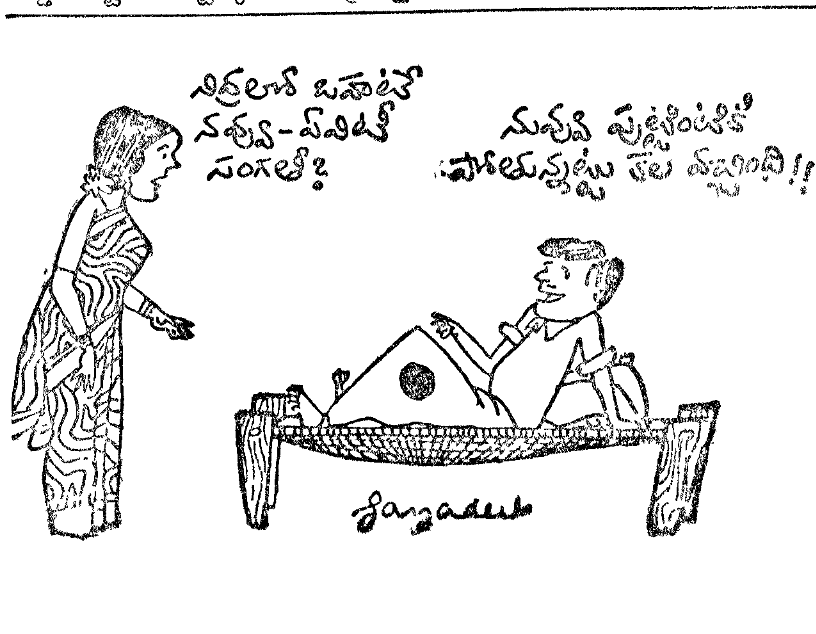

చేసుకోవాలనే నిశ్చయానికి వచ్చాడు.

కానీ ఇంకా పెళ్ళి ఆగాలంటే ఏం చెయ్యాలి? ... అమ్మకు ఎదురు తిరిగి పోట్లాడితే... కానీ...తను ఆవిడ మొఖం చూస్తూ అసలు పోట్లాడగలడా? ఇన్నాళ్ళూ ఎంత కోపమొచ్చినా తప్పుకు తిరిగాడే కానీ ఎదుటపడి ఏనాడూ పోట్లాడలేక పోయ్యాడు...ఒక్క పరుషవాక్యం పలుకలేదు. ఇప్పుడు ఎదురు తిరిగి తను తగువులాడితే నలుగురూ ఏమంటారు?...అయితే ఏం చెయ్యాలి?...ఏ విధంగా తన స్వత్వం నిలబెట్టుకోవాలి?...

ఆ రాత్రంతా అతడికి నిద్రలేదు... అర్ధరాత్రి ఎప్పుడో కునుకు తీస్తే కలలో సరోజ కన్పించింది...అతి దీనంగా ఏదో అర్థిస్తున్నట్లుంది...రత్నా చివాలున లేచి కూచున్నాడు...అతడికి సరోజను తల్చుకుంటే జాలి కలిగింది. రెండునెలల క్రితం సంఘటన జ్ఞాపకం వచ్చింది...

ఎండాకాలం సెలవులకు రత్నా మామయ్య గారి వూరి వెళ్ళాడు. ఓనాటి సాయంత్రం తెల్లని పాము కుబుసంలాంటి చీరలో, తలలో విచ్చుతున్న మల్లెలతో భూమిమీద విహరించడానికి వచ్చిన దేవతలా వున్న సరోజను చూసి హద్దులు మర్చిపోయ్యాడు రత్నా. సరోజ అతడ్ని వారించలేదు. మనసుతోబాటు తనువును గూడా నిస్సంకోచంగా అర్పించింది...

ఆ సంఘటన గుర్తు రాగానే రత్నా నిర్ణయాలు మళ్ళీ సడలిపోయ్యాయి... ఛీ! తనెంత ద్రోహం తల పెట్టాడు!... ఏది ఏమైనా తను సరోజకు అన్యాయం చెయ్యలేడు...ఈ పెళ్ళి జరిగిపోనీ...తన సరూ వచ్చాకనే తేల్చుకుంటాను...అనుకున్నాడు... ఆ తర్వాత నిశ్చింతగా నిద్రపోయ్యాడు...

తెల్లవారింది. రత్నా యథాప్రకారం మొక్కలకు నీళ్ళు పొయ్యడానికి వచ్చాడు... మొక్కలు ఎండిపోయినయి...వచ్చి అవేది ఎక్కడా కనుపించటంలేదు...రత్నా నిలువునా క్రుంగిపోయ్యాడు...సరిగ్గా అదేసమయానికి సుందరం వాళ్ళ నాన్నగారు వచ్చి గేటు దగ్గర నిలబడి పిల్చారు...

'ఏమోయ్! ... మా సుందరం ఏమన్నా వచ్చాడా మీ యింటికి...' అని అడిగారు. ఆయన ఆందోళన అర్థంకాక 'లేదండీ, ఎందుకూ?' అని అడిగాడు...

'నిన్న సాయంత్రం [illegible]

[illegible]

ఏటో వెళ్ళాడు...రాత్రి భోజనానికి రాలేదు. ఇంతదాకా అంతులేదు ... దగ్గర డబ్బు కూడా ఏమీలేదు...' అంటూనే వెళ్ళిపోయ్యారు...

ఎంత పనిచేశావ్ సుందరం!...అనుకున్నాడు రత్నా...కన్న తల్లిదండ్రుల్ని కట్టుకున్న భార్యని వదిలి ఎలా వెళ్ళిపోగలిగావ్?... అవును అందరూ తనలాంటి పిరికివంద లుంటారా?...ఓహ్! సుందరం! ... నువ్వు భార్యకంటె స్వేచ్ఛ ఎక్కువనుకున్నావు... కానీ తను? ... సరూ కోసం జీవితాంతం బానిసత్వానికి ఒప్పుకోబోతున్నాడు...కానీ... జీవితాంతం తను అసమర్థుడిలా ఎందుకుంటాడు?...సరూ రాగానే తన వ్యక్తిత్వం తను నిలబెట్టుకుంటాడు ... ఓరి పిచ్చి దద్దమ్మా!.. భార్య వచ్చాక నువ్వు నిజంగానే బానిసవయిపోతావు...నీకా వుద్యోగం దొరకలేదు...నువ్వు ఏం చెయ్యబోయినా నీతోబాటు మరో ప్రాణిని బాధ పెట్టాల్సి వుంటుంది...మీ నాన్న దానదమన వినిమయ విక్రయాది సర్వహక్కులతో ఆస్తి అంతా మీ అమ్మపేర వ్రాసిపోయే... అప్పుడు నీ గతి ఏమిటి?...ఆవిడ కోరుకున్న పెళ్ళి జరిగాక యిక మీ అమ్మ నీ మాట వినడమనేది కల్ల...నీకు సుందరం బ్రతుకే గతి ... అంటూ హెచ్చరించింది మనస్సు...

మరి సరూ సంగతి?...సరూ ఎప్పటికీ నీదే...సరూ యీనాటికే కాదు ఏనాటికీ యింకోర్ని పెళ్ళి చేసుకోదు ... అందుకని నువ్వు ముందు మనిషివనిపించుకో...కీలుబొమ్మని కానని ఋజువు చేసుకో...తర్వాత తోడు మనిషిని తెచ్చుకో...అంది మనసు... రత్నా ఇక ఆలోచించలేకపోయ్యాడు ... తల పట్టుకు కూర్చున్నాడు...పిచ్చిగా వుంటే పేపరు తీశాడు.

'ఒరేయ్ రాముడూ!...నువ్వు చెప్పినట్లే వింటాము...నీ యిష్టప్రకారమే చేస్తాము. నువ్వు వెంటనే యింటికిరా...మీ అమ్మ నీకోసం బెంగపెట్టుకుంది...ఇట్లు మీ నాన్న...' రత్నా యువకరక్తం పొంగింది...

లోపలకు వెళ్ళిపోతాను...అమ్మ మేనత్త [illegible] ... మళ్ళీ [illegible]

కున్నాడు...[illegible]

[illegible] అతడి జీవితంలో [illegible]

డబ్బు తీసుకోడం యిదే మొదటిసారి... బీరువాలో వున్న రెండువేలూ తీసి జేబులో పెట్టుకున్నాడు ... ఒకసారి మళ్ళీ వెళ్ళి అమ్మను చూసివచ్చాడు...చివరికి ఏదో ఆలోచించి గబగబా బయటికి వెళ్ళిపోయ్యాడు...

కొన్ని శతాబ్దాలు పరదాస్యంలో వుండి ఒక్కసారిగా ప్రజాస్వామ్యం లభించినట్లు ఓటు విలువ తెలియనివాడికి ఓటు హక్కు యిచ్చినట్లుగా వుంది రత్నా పరిస్థితి... హైద్రాబాద్ మహా నగరంలో డబ్బుతో కొనుక్కోగల్గిన ఆనందాలన్నిటినీ అనుభవించాడు. రోజులు గడవడమే తెలియలేదు...

ఈలోపున పేపర్లో ఆశించిన ప్రకటన లేవీ కన్పించలేదు...అమ్మ పంపిన మనుష్యులెవ్వరూ కలియలేదు...మామయ్య వెతుకుతున్న జాడలూ కన్పించలేదు ... ఒకరోజు హైకోర్టు దగ్గర మామయ్య వాళ్ళ వూరి మనిషి కన్పించాడు... 'అనుకున్న ముహూర్తానికి పెళ్ళి జరిపిస్తానని మీ మామయ్య సంబంధాలు వెతుకుతున్నా'డని చెప్పాడు.

రత్నాకు లోకం తల్లక్రిందులయినట్లుగా వుంది. ఇక లాభంలేదని సరాసరి మామయ్య గారి వూరు బయలుదేరాడు...

తెల్లవారితే ముహూర్తం...ఉదయం ఏడు గంటలవేళప్పుడు బండిదిగి సరాసరి యింటి దారి పట్టాడు ... ఇంటిముందు పందిరి చూసేసరికి అతడి కాళ్ళు చల్లబడ్డాయి... భగవాన్!...తన సరూ పరాయిదైపోతోందా? .. లేని ఓపిక తెచ్చుకుని గబగబా అడుగులేశాడు...

పందిట్లో మధురమైన సన్నాయికి బదులు ఏడుపులు వినబడుతున్నాయి...పెళ్ళి యిల్లులా కాదు ప్రేత గృహంలా వుంది...

'ఎంత అఘాయిత్యం చేసిందమ్మా!...' పందిట్లో ఓ ఆవిడ విస్తుపోతోంది...

'ఆఁ చెయ్యకేం చేస్తుంది!...ఆ పిల్ల అతగాడ్ని తప్ప చేసుకోనని ఖచ్చితంగా చెబుతుంటే ఆ తండ్రి పంతంగా యింకో సంబంధం తెచ్చె!...'

'అసలు సంగతి అది కాదు... ఆ పిల్లకు నెల తప్పిందిట...'

[illegible] ...' అంటూ... ●